

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

Idő

"1921"

Személy

Szerző:

Cím: *Vacsora négy, ha úgy tetszik — feltétellel nyolc korona*

Forrás:

Igazság

Bp.
(Hely)

1921. 7. 14
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi hazinyomda 1920

Vacsora négy, ha úgy tetszik — feltétellel nyolc korona

Egy nyitott sötartó és harmincöt egyetemi hallgató — Átsüt a falon a nap — Esti séta az Augusztá-menekülttelepen

(Az *Igazság* tudósítása.) A nagy fekete szörny, a lomha testű város bágyadtan, halálos fáradtan terpeszkedik a Duna két partján. Az utcákon, mint holmi szűk csatornáknak, közömbösséggel az arcon, kevés szeretettel a szívben mennek el egymás mellett az emberek. Van — azt mondják — egy kis hely, egy párányi földcske a nagy városban, ahol fehérre meszelt faházikókban, kis kertecskék között szebb, magvarabb, szeretetteljesebb életet él egy maroknyi magyar, mint a főváros egész lakossága. Az Augusztá-menekülttelepen, a székely virágos kertek és a cifra faragásu kapuk álmódói, a kiülőzött, az arcvonsanyargatott erdélyiek itt is folytatják, itt is szövik-szövegtetik nagyszerű álmuk elfoszlott, eltépett aranyszálait.

A villamos dőcögve visz bennünket a magas töltésen Kőbánya felé. A magashól az Augusztá-telep képe olyan, mint egy kis városka, melynek tornyait elsőpörte valami csuf, kemény vihar. Az estszürkületben némán vágnak keresztül a telep előtti térségen. A házsorok között, az atók előtt halkán, csendben beszélgetnek egymással a lakók. Az egyik lakásból vidám zongorajátékot és kedves énekkettőt cipel szét az esti szellő.

Egy kicsike székely

Amint végigmegyünk a házsorokon, mindenütt halk köszöntéssel fogadnak. A kis kertecskékben a tarkabarka virágok között, elbujlatva magasba szökken a kukorica és a napraforgó. A faházaknál alig nagyobb faházak konyháiba és szobáiba alig fér butor. Eleget panaszkodnak erről a menekültek:

— Kérem, tessék nézni — mondja az egyik menekült bányásztviselő, — ennyi butort tudunk elhelyezni, a többi szép butordarab elpusztult az esőben, hóban, a vagonok nyirkos tetegőjében. De ez is menthetetlen a pusztulástól, amely itt van a lakásban.

A végnélküli panaszáradaiban azonban mindig fel-felcsillan a napsugaras remény:

— Mi bízunk abban, hogy másképp lesz... Erős a hitünk, hogy visszamegyünk még kis házukba, kedves, megszokott fészkünkbe...

Közben barátságos adjon Istennel belátogat a szobába egy-egy szomszéd. Barátságos kézzorítással fogadják a látogatót és végtelen szeretettel beszélgetnek egymással. Az egyik barázdás arcu férfi karján egy kis csöppességgel jön a szobába. A gyermekeket mindenki megcirogatja. Az apa pedig büszkén, sugárzó arccal mondja:

— En kis székelyem... Ő is veünk együtt jött. Keveset tud még a mi igazi hazánkról, mert még egészen apró volt, amikor eljöttünk, de tudom, hogy őt is visszahajtja majd a vére.

A Casino-vendéglőben

Az egyik magasabb faház tetején ott ékeskedik egy táblán, hogy „Casinó-vendéglő”. Nem hangzik bentől duhaj náta, hangos látna. A belső teremben egy pár ur beszélget halkán. Majdnem észrevétlen telepszünk le a sötétben, ahol több fiatalember éppen vacsorához készül. A konyhából incsiklandozó illat száll: megkívánjuk a vacsorát. A vendéglősné, egy fiatal, csinos asszony, nagy szégyenkezve mondja, hogy ma csak paprikás új krumpli van vacsorára, de ha úgy kívánjuk, feltétellel is adhatja.

— Azt hiszem, jó lesz, — mondja, amint leteszi élénk a párolgó új-krumpli paprikást. A vacsora pompás volt, jól is laktunk. Csak amikor fizetni akartunk, ért bennünket egy nagy meglepetés: össze-vissza két vacsoráért tizenhat koronát fizettünk. A vendéglősné elmondja, hogy csak vacsora négy, feltétellel nyolc koronaába kerül. Kérdéseinkre elmondja, hogy a vendéglőben harmincöt egyetemi hallgató étkezik, akik bizony néha azt a négy, vagy nyolc koronát sem tudják megfizetni. A vendéglősné eddig több, mint nyolcvan ezer koronát fizetett rá az üzletre és ennek ellenére még most is olcsón ad mindent, csak hogy az egyetemi hallgatók legyenek megelégedve.

— Megbüntettek bennünket harminc koronára, — mondja hirtelen a vendéglősné.

— Ne mondja?... — mondjuk, rosszat sejtve, valami olyan borhamisításfélére gondolva.

— Igen kérem, azért, mert az üz-

letben nyitott sötartót használtunk.

— Igen, ha tizencz korona pénzberságra bütelték őket, akik eddig nyolcvanezer koronát fizettek rá a vendéglőre, csak azért, hogy olcsó vacsorát adhassanak a menekült egyetemi hallgatóknak, — mondja egy csendesen üldögélő vendég és még hozzáteszi: Pedig istenem, hány száz előkelő pesti vendéglőben és kávéházban lehet nyitott sötartót találni!... És éppen őket... éppen őket...

Egy diák benéz az ajtón. Elmegy, nem mer bejönni, mert idegeneket lát bent. Mikor a villany rávetette a fényét, láttuk, hogy foltozott a nadrágja... tallán azt szégyenli... Pedig ki tudja, talán egy szépséges erdélyi városkának híres arslánja volt a fiú és most ilven sorsra jutott...

A szomszéd asztalnál a vendéglősné váltig biztatja a fiukat, hogy igyanak.

— Jó nekünk a víz is, a legjobb

esetben a szódvíz!... — mondják nevetve.

— Így nem tudom magukat hízlatni, — replikázott a jószívű asszonyka, hogy valami kedveset is mondjon az ő „törzs”-vendégeinek.

— De ha iszunk egy pohár sört, ami négy korona, nem tudjuk holnap az ebédünket kifizetni, — mondják fejlehajtva. Aztán mély csend fekszik a szobára...

A falon át besült a nap

A telep is elnéptelenedett, csak itt-ott van még világosság a szobákban. Az egyik menekült tisztviselő utközbent megint a lakásról kezd panaszkodni:

felénk csapó halk zsongást-bongást, aztán csendes és sötét lesz a barakkok között minden, csak az őrlőjart egyhangú lépésének kopogását, halljuk. Most indulnak körül a telepen, hogy megnézzék: elolbáják-e pontosan a lakók a villanyt? Mert akinél még egy óra utabbi világosság van, oda irgalmatlanul bekopognak. A randélet be-tartását ellenőrzik a menekültek között.

— Az én lakáson például olyan, — mondja, — hogy a szobába még a falon keresztül is besült a nap...

— Hogy, hogy? — Hát úgy, kérem, hogy a deszák között van elég rés és ropedés. A vakolat is lehullt... Most már neve-tünk rajta, de telen, ha este huszonnyolc fokra emelkedettük fel a szobában a hőmérsékletet, reggelre mégis megfagyott a pohárban a víz... Messziről még hallunk a telep felől